

Bolmányi Ferencné Férjével

A kép Anna húgomat és férjét, Bolmányi Ferencet ábrázolja 1957-ben.

A húgom megszületése után a szüleink elváltak. A két fiú apámnál maradt, lánytestvérem anyámnál. Tudomásom szerint anyám nem házasodott újra. Ott élt a húgommal a szüleinél, a Rózsa családban. Valahol a Lehel út környékén laktak, és volt egy elég jól menő, bádogárut előállító üzemük. A Rózsa család jómódú volt. Miután elváltak, soha nem találkoztam az édesanyámmal. A húgommal igen. A húgommal, aki vele élt, körülbelül olyan tizen-nem-tudom-

hány éves korom körül már elkezdtünk összejárni. De nem mesélt arról a családról, nem is kérdeztük.

Miután elváltak, anyám a család saját üzemében dolgozott, az irodai munkát végezte. Anna húgom elvégezte a négy polgárit, de úgy tudom, utána már nem volt lehetőség. A családnak sem ment már akkor nagyon jól a zsidótörvényes megszorítások miatt [lásd: zsidótörvények Magyarországon]. Anna húgom valami papírüzemben dolgozott, ahol zacskóragasztást vagy hasonló primitív munkát végzett. Addig volt ott, amíg 1944-ben elkezdtek a budapesti zsidó nőket is összeszedni. Akkor édesanyjával együtt vitték el. De talán a szerencséjére, mondhatom, elszakadtak egymástól. A húgomat egy gyalogmenetbe osztották be [lásd: halálmenetek Hegyeshalomba], az édesanyámat egy uszályba tették, amivel a Dunán akarták fölvenni őket. Állítólag ez az uszály elsüllyedt. Hogy ez szándékos volt, vagy találat érte, azt nem tudom. A benne lévő nők odavesztek.

Apámnak valahogy sikerült megtudnia, hogy a gyalogmenet Börgöndpusztán letelepedett egy időre. Volt néhány ügyes embere, és az egyiknek nagyon jó rendőrségi kapcsolatai voltak korábbról. Ezt a fiatalembert Rónainak hívták, és apám megbízta, hogy menjen el Börgöndre, hozza ki a húgomat, és állítsa elő mint nyomozó. Odament, kihozta. Borzasztó állapotban volt, kiéhezve, letörve. Rónai behozta hozzánk a gettóba. Hát mit csináljunk vele? Közrefogtuk apámmal -- én is katonaruhában voltam, mint egyszerű kiskatona --, és kimentünk vele a gettóból. Volt egy lakásunk a Katona József utcában, amit a svéd követségtől kaptunk, és oda vittük [lásd: védett ház]. Átadtuk a mostohaanyámnak, aki rögtön bablevessel traktálta.

Anna húgom 1954-ben ment hozzá Bolmányi Ferenc festőművészhez. Nagyszerű festőművész volt. Eredetileg nagyszerű portréista, és eleinte jól ment neki, még az angol királyi családtól is volt rendelése. Aztán a Rákosi-rendszerben nem engedték érvényesülni, egyrészt azért, mert a nonfiguratív stílusa szemben állt az akkori szocialista realizmussal, másrészt azért, mert ő valóban nagyon vallásos zsidó ember volt. Rendes diplomájára zsidó, a jövedelméből is adakozott. Nem tudom, hogy egyházi esküvőjük volt-e, valószínű, de én nem voltam az esküvőjükön. Gyereük nem volt.

A húgom nem jutott el az érettségiig, de azért jól megtanulta az irodai munkákat. Jól tudott gépelni, gyorsírni. Utoljára a Magyar Hirdető Vállalatnál volt irodai dolgozó.

A rendszerváltás után Bolmányinak már a képei is keresettek lettek. Pár évvel ezelőtt, olyan 1995-96 körül halt meg [1990-ben halt meg. -- A szerk.]. Anna 2002-ben halt meg, és zsidó temetőben temették el.